BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm006214

Dane szczegółowe

Właściciel:	**radkow1**
Kraj:	**Prusy**
Okres historyczny:	**brak danych**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**A & S**
Wytwórca:	**ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)**
Średnica:	**brak danych**
Typ uszka:	**hak**
Rant:	**●---**
Profil:	**(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-10-28 11:13**

Opis guzika btrm006214

Pruski guzikohak wojskowy wzór 1915
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia pruską, królewską (!!!) koronę zamkniętą zajmującą cały awers. Awers tego guzika nie posiada rantu, w starszej wersji występował dookoła korony pojedynczy, wypukły rant. Obie wersje guzików wykorzystywano aż do roku 1919.

Ciekawostka
Guzik przedstawia najprawdopodobniej koronę królewską Wilhelma II Hohenzollerna, która powstała w 1888 roku.

Rewers sygnowany: A & S - sygnatury nie widać na zaprezentowanym zdjęciu, gdyż umieszczono ją na stopce haka (część z dziurkami), ale od strony wewnętrznej.

Ciekawostka
Guzikohaki były czasami sygnowane na rewersie, ale od strony wewnętrznej.

Przeznaczenie i datowanie
Guziki tego typu były przeznaczone dla żołnierzy wszystkich rodzajów wojsk (włącznie z kawalerią). Wprowadzono je do użytku wraz z wprowadzeniem nowego wzoru umundurowania Model 1915 (M1915), w wyniku realizacji *allgemeine königliche order* (AKO) z 21 września 1915 roku, czyli głównego królewskiego zamówienia. Starszą wersję guzików wprowadzono wraz z bluzą mundurową Model 1907/10 (M1907/1910 lub M1910).

Ciekawostka
Guzik ten nazywany był ***talienknopf***, czyli ***guzikohak*** i służył do podtrzymywania pasa głównego, na którym zawieszano część oporządzenia. Guzikohaki przyszywano do kurtki mundurowej na jej bokach (lekko z tyłu).

Ciekawostka
Wcześniej, guziki tego typu, przy mundurach oficerskich, używane były w kolorach złotożółtych lub srebrnych, doświadczenia z frontu wymusiły wprowadzenie malowania w kolorze maskującym zwanym feldgrau (polno-szary) lub gelbgrau (żółto-szary).

Wymiary guzikohaków
Zgodnie z ówczesnym regulaminem obowiązywały dwie wielkości tego guzika:

- duże o średnicy 9 linii ± ½ linii, czyli około 22,9 mm ± 1,3 mm - do płaszcza oraz dolnych kieszeni munduru,
- długość podstawy haka wynosi ok. 30 mm (12 linii), a szerokość ok. 25 mm (10 linii),
- małe o średnicy 7 linii ± ½ linii, czyli około 17,8 mm ± 1,3 mm - do pagonów (tylko guziki z numerem kompanii),

Ciekawostka
Dawniej, kaliber broni oraz średnice guzików mierzono w tzw. liniach, czyli odpowiednik 1/10 cala, czyli 2,54 mm.

Źródła
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
Wikipedia.nl - gelbgrau
Wikipedia.pl - Cal
Wikipedia.pl - Feldgrau
Wikipedia.pl - Linia (jednostka)
Wikipedia.pl - Korona Wilhelma II Hohenzollerna
Wikipedia.pl - Wilhelm II Hohenzollern
www.kaisersbunker.com - Model 1907/10 Feldrock
www.kaisersbunker.com - Model 1915/16 Bluse

Wytwórca: ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)

Firma **F. W. Assmann & Söhne** została założona w 1826 roku przez Friedricha Wilhelma Assmanna w miejscowości Lüdenscheid. Po jego śmierci firma była zarządzana przez syna Eugena Assmanna (????-1929). Kolejnym jej właścicielem był syn Eugena - Rudolf Assmann (????-1940).

Ciekawostki:
● Jeżeli guzik posiadał na rewersie sygnaturę RZM, to znaczy, że był on przeznaczony dla funkcjonariuszy NSDAP. Skrót RZM oznacza **R**eichs **Z**eug **M**eisterei der NSDAP - w Rzeszy Niemieckiej była to nazwa urzędu kontroli jakości wyrobów mundurowych przeznaczonych dla NSDAP i SA.
● Firma produkowała guziki również na rynek rosyjski o czym świadczą napisy reklamowe typu: *1 СОРТЪ*.
● Czasami w sygnaturze pojawiały się litery DRGM, czyli Deutsches Reichs Gebrauch Muster, czyli Wzór Użytkowy Rzeszy Niemieckiej.
● Czasami w sygnaturze pojawiał się napis: GES. GESCH. który jest skrótem od: GESETZLICH GESCHÜTZT, co oznacza Prawnie Chroniony

Źródła:

- Assmann & Söhne - KATALOG
- Historia firmy ASSMANN
- Kody RZM 1
- Kody RZM 2
- Kody RZM 3
- Kody RZM 4
- Loga wytwórców

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analiz guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś zmienić lub dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-14 20:27**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.05